

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

SAAMBINDER

Classicale evangelisatiepost Scheveningen

21/10/2021
jaargang 100

nr **03**

Op 12 juni 2021 wordt in Scheveningen het christelijk ontmoetingscentrum 'Het Kompas' geopend. Dit inloophuis bevindt zich in de voormalige Eben-Haëzerkerk van de Gereformeerde Gemeente aan de Keizerstraat. Als veldwerker M. van Velden uit Benthuizen vlak voor de opening terugblijkt én vooruitkijkt, merkt hij onder meer op: 'Ik heb vaak zorgen gehad of er genoeg vrijwilligers zouden komen en of we de verbouwing van

het kerkgebouw tot ontmoetingscentrum wel zouden kunnen betalen, maar de Heere zorgt. Er is verwachting, want het welbehagen zal door Zijn hand gelukkig voortgaan. Dat hoef ik niet te doen. Wat wij moeten doen, dat is bidden; om de Heere te vragen of Hij deuren wil openen en of Hij deuren wil sluiten die beter niet open kunnen gaan. De eeuwigheid zal openbaren wat de Heere in Scheveningen heeft willen doen'.

Biddende buitenstaanders

De woestijnreis was ten einde. De Heere zou Zijn belofte gaan vervullen. Wat een weg is daaraan voorafgegaan!

Geef ons een bezitting in het midden der broeders van onze vader.

Numeri 27:4b

Abraham kreeg de belofte: 'Aan uw zaad zal Ik dit land geven'. Niets leek erop dat het waar zou worden. Abraham was kinderloos. En toen de Heere hem in de weg van het wonder nageslacht gaf, moesten ze vanwege de honger vluchten naar Egypte! Vier eeuwen lang was er niets van de vervulling van de belofte te zien. Totdat de Heere Israël door Zijn hand uit Egypte leidde. De hoop kon weer opleven, de verwachting vernieuwd!

Maar de wegen naar het beloofde Kanaän werden steeds afgesneden. Bij de Schelfzee was het onmogelijk! Maar wat een wonder: 'God baande door de woeste baren, en brede stromen ons een pad'. Daarna heeft het volk het echter weer zo diep verzondigd! Vijandschap en opstand waren aan de orde van de dag. Gods slaande hand keerde zich tegen het volk. Veertig jaar moest dat volk om eigen schuld in de woestijn verblijven. Ze waren het onwaardig dat de Heere Zijn belofte nog ooit zou vervullen! Maar toch: de ontrouw van het volk kan Gods trouw niet tenietdoen. Israël kan zondigen waardoor de Heere hen in diepe wegen brengt, maar God houdt Zijn Woord: 'Hetgeen dat uit Mijn lippen gegaan is, zal Ik niet veranderen'.

Daarom moest Mozes dat beloofde land op een eerlijke wijze verdelen. Afhankelijk van de grootte van de stam kreeg het een groter of een kleiner erfdeel. Dat was tot blijdschap van het volk.

ds. E. Bakker,
Veen

Een beleefde nood

Toch waren er ook die bedroefd werden na de verdeling van het land. De vijf dochters van Zelafead. Voor hen had het beloofde land geen toekomst. Waarom niet? Het land moest verdeeld worden onder de manlijke gezinshoofden. En Zelafead, hun vader, was gestorven in de woestijn en had alleen maar dochters! Wat moesten zij nu? Daar stonden zij: arm, berooid, zonder bezitting en zonder vooruitzicht op een erfdeel in het beloofde land. Zij zouden in het beloofde land buitenstaanders zijn. Zij zouden niet meedelen in de vervulling van Gods belofte. Dat deed hen pijn! Dat werd hun nood. Met die nood kwamen zij bij de Heere terecht.

Een gestelde vraag

Door middel van Mozes vragen zij: 'Geef ons een bezitting in het midden der broeders van onze vader'.

Heeft dat nu wel zin? Geen enkele wet door God aan Mozes gegeven spreekt over een recht op een erfdeel voor vrouwen die geen vader of broeders hebben! Kijkend naar het voorgelicht hoeven ze ook nergens op te rekenen: 'Onze vader is gestorven in de woestijn!'

Goed, hun vader hoorde dan wel niet tot de opstandelingen rondom Korach, Dathan en Abiram, toch staat er: 'Maar hij is in zijn zonde gestorven'. Hij vreesde God niet en murmureerde ook met het volk. O, als deze vijf dochters daar aan terugdenken, dan schamen zij zich voor hun afkomst. Hebben wij ons ook al geschaamd voor onze afkomst? We zijn allemaal Adamskinderen, zijn allen begrepen in de diepe val waardoor al onze rechten zijn vervallen! Is dat onze nood al geworden? Zijn de zonden van vijandschap en opstand tegen God ons al de dood geworden? Heeft de wet en het heilig recht Gods ons al overal buiten geplaatst?

Hebben wij geen erfdeel met het volk van God in het hemelse Kanaän? En daar dan niets tegenin te kunnen en te willen brengen? Nee, deze vijf dochters konden er niets tegenin brengen! In die wetten ligt Gods soevereine wil verklaard. Zo wil God het!

Maar, wat deden die vijf dochters dan bij de tent der samenkomst? Waarom kwamen ze dan om door middel van Mozes God te vragen? O, ze kwamen niet om hun recht, maar ze kwamen om een gunst! Om een verzondigde weldaad! Zij smeekten, in besef van rechteloosheid, om genade! Weet u waar het die dochters om ging? Niet zomaar om een stukje grond, maar het ging hen om de vervulling van Gods

In dit nummer

4 Troost aan bekommerden

In de voorzeide leer [4]

9 Laat de kinderkens tot Mij komen

20 Ds. Labee over:
Gebeden rondom
de Avondmaalstafel

2 Biddende buitenstaanders

3 De zaligsprekingen [41]

5 Bijbelstudie Jona [11]

6 Ds. A.F. Honkoop [2]

7 Goed begrepen

8 Commentaar: Wakker schrikken

10 Pastorale betrokkenheid bij studenten

11 Boekennieuws

12 Een stem uit het verleden

12 Kerknieuws

13 Berichten

14 Kerkdiensten

19 Jeugdrubriek

belofte! Het was de begeerte van hun hart om in de verbondsbelofte te mogen delen! Om uit de hand van de Verbondsgod Zelf een weldaad te ontvangen! O, zij stonden buiten de erfenis, zij stonden buiten Gods gunst! De wet gaf hen geen deel in het beloofde land! Nee, de wet geeft geen blijken van Gods gunst, maar plaatst een ziel als een schuldige, doemwaardige zondaar tegenover God! Dat doet als een verlorene buigen aan Gods voeten, roepend om een onverdiende weldaad. Onverdiend! Ja! En toch is de genade die God Zijn volk bewijst verdiend. Verdient door Christus! Hij droeg de heilige wet, die God de sterv'ling zet, in Zijn ingewand! Hij gehoorzaamde volkomen. Hij betaalde al de schulden van Zijn Kerk! Zijn verdienste opende voor de dochters van Zelafead de deur naar een erfdeel in het aardse Kanaän.

Maar o wonder, op grond van Christus' werk zullen rechteloze buitenstaanders ingezameld worden in het eeuwig Kanaän hierboven, waar geen inwoner zal zeggen: Ik ben ziek.

Een gekregen antwoord

De Heere gaat spreken: 'De dochters van Zelafead spreken recht' (vers 7). Dat is een wonderlijk woord voor hen geworden. Zij hadden immers geen recht van spreken en toch, o wonder: ... en gij zult de erfenis haars vaders op haar doen komen'. Ze mogen delen in de vervulling van Gods belofte! Een genaderecht op een erfdeel in Kanaän, gekregen om niet! Die zussen konden zeggen: 'Ik heb het zelf uit Zijne mond gehoord'.

Mozes mocht hun zaak aan God voorleggen. Kennen wij de Meerdere van Mozes al, om onze zaak aan God voor te leggen? Hebben we Hem al als Pleitbezorger nodig gekregen? Zonder Hem zullen we geen deel hebben in het hemelse Kanaän. Nee, recht van spreken hebben we niet! Maar o wonder, op grond van Christus' werk zullen rechteloze buitenstaanders ingezameld worden in het eeuwig Kanaän hierboven, waar geen inwoner zal zeggen: Ik ben ziek. Hij verwierf voor Zijn volk een erfdeel in het eeuwig Kanaän hierboven! Zult u er ook een plaats in krijgen?

Thomas Watson

De zaligsprekingen [41]

Het zalige voorrecht van God te zien

'want zij zullen God zien'
Mattheüs 5:8

Het 'zien van God' in dit leven en in het toekomstige leven

Deze woorden zijn met de voorgaande verbonden en vormen een belangrijke aansporing om rein van hart te zijn. Het reine hart zal de reine God zien. Er is een tweevoudig 'zien' dat de gelovigen op God hebben.

Het eerste is in dit leven. Het wil zeggen: geestelijk, met het oog des geloofs. Het geloof ziet Gods heerlijke eigenschappen in de spiegel van Zijn Woord. Het geloof ziet Hem zoals Hij Zich vertoont door het rasterwerk van Zijn inzettingen. Zo heeft Mozes de Onzienlijke gezien (Hebr. 11:27). De gelovigen zien Gods heerlijkheid zoals die als het ware met een sluier is bedekt (Ex. 33:23). Het tweede is in het toekomstige leven. Dit heerlijke 'zien' wordt in de tekst bedoeld: 'Zij zullen God zien'.

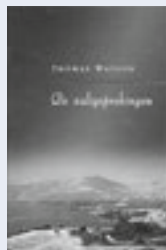
Een heerlijk vooruitzicht! De godgeleerden noemen het een 'gelukzalig visioen'. Op die dag zal de sluier weggenomen worden en zal God Zich in al Zijn heerlijkheid aan de ziel vertonen, zoals een koning zich op de dag van zijn kroning in heel zijn koninklijke luister vertoont. Het 'God zien' zal de hemel van de hemel zijn.

Negen uitmuntende eigenschappen van het 'gelukzalige visioen'

Als het gaat over het 'gelukzalige zien' van God, is dat zo liefelijk en verheven, dat ik er slechts een zwakke afspiegeling van kan schetsen. Wij zullen het beter begrijpen als we in de hemel komen. Voor dit moment zal ik er in het kort negen dingen over zeggen.

1. Als wij God zullen zien in de hemel, zal dat een verheven aanblik zijn. Hier zien wij Hem 'door een spiegel in een duistere rede' (1 Kor. 13:12). Maar door Christus zullen wij God op een luisterrijke manier zien.
2. Dit 'God zien' zal een heel helder gezicht zijn. Het zal overweldigend zijn in heerlijkheid.
3. Dit 'God zien' zal een gezicht zijn dat verandering teweegbrengt. 1 Joh. 3:2: 'Wij zullen Hem zien gelijk Hij is'. De gelovigen zullen veranderd, verheerlijkt worden.
4. Dit 'God zien' zal een vreugdevol gezicht zijn. Hand. 2:28b: 'Gij zult mij vervullen met verheuging door Uw aangezicht'.
5. Dit 'God zien' zal een verzadigend gezicht zijn. Werp drie werelden in het hart, en ze zullen het niet vullen. Het 'zien' van God verzadigt echter wel (Ps. 17:15).
6. Het zal een 'zien' zijn dat niet vermoeit. Iemand kan iets zeldzaams zien en spoedig oververzadigd raken. Maar zo is het in de hemel niet. Wij zullen nooit er moe van worden dat we God zien, want omdat God naar Zijn wezen eeuwig is, zullen er elk moment nieuwe vreugden zijn, die vanuit God in de verheerlijkte ziel zullen komen.
7. Dit 'zien' zal een heilzaam gezicht zijn. Het zal ervoor zorgen dat de ziel gebeterd wordt en er profijt van heeft.
8. Het 'zien' van God zal voor eeuwig zijn.
9. Dit 'zien' zal een spoedig gezicht zijn. Zodra de dood hun ogen heeft gesloten, zullen zij God zien.

(wordt vervolgd)

Uit: "De zaligsprekingen",
Thomas Watson
(uitg. Den Hertog).

Troost aan bekommerden

ds. G. Clements,
Gouda

In het vorige artikel ging het over het antinomiaanse bezwaar tegen Luthers prediking van wet en Evangelie. Zijn vriend Johann Agricola wilde alleen het Evangelie horen en vond de overtuiging door de wet overbodig.

Luther reageerde fel. 'Voor die mensen', schrijft Luther, 'heb ik mijn Galatenbrief niet geschreven, maar 'voor ontroerden en bekommerden, en welke van die soort niet zijn, laten die hun oren wenden naar de Papisten en meer van zulke voorstanders van eigen uitgevonden godsdienst'.

Luther reageerde zo fel omdat hij merkte dat zijn bevrijdend Evangelie wel overal gepredikt werd, terwijl veel hoorders door de wet niet verwond waren. Wanneer, volgens Luther, het Evangelie van de wet geïsoleerd wordt, is de genezende uitwerking verdwenen. Pas wanneer de wet de mens heeft doen sterven aan zijn eigengerechtigheid is het Evangelie van de vreemde gerechtigheid een bevrijding. 'De lichtzinnigen en schijnzekereren hebben niets aan het Evangelie, maar hun moet de wet gepredikt worden', schrijft hij driest. Dit alles betekent niet dat we de mens eerst een probleem aan moeten praten om hem er vervolgens van te bevrijden. Het werk der prediking stelt de zondaar de werkelijkheid van zijn leven voor ogen. Pas de mens die zijn nood en schuld voor God verstaat, zal het Evangelie in al zijn rijkdom beminnen.

Bekommernis

Luther schreef zijn Galatenbrief dus voor 'ontroerden en bekommerden'. Het boek heeft daarmee een nadrukkelijk pastorale spits. Luther zocht naar een troost die in de hoogste aanvechting stand zou houden. Eigenlijk is dat de kern van heel Luthers theologie. Toen ik op catechisatie eens over 'bekommernis' sprak, vloog een meisje op, en

In hope zalig.

verweet mij dat ik de twijfel preekte. Maar bekommernis is bij Luther zeker geen twijfel. Bekommernis is de overtuiging dat ik voor God niet kan bestaan. Christus en Zijn gerechtigheid is het enige medicijn voor zulke aangevochten zielen. Reeds in stelling 62 aan de Slotkapel van Wittenberg spreekt Luther over dit medicijn. 'De ware schat der Kerk is het heilig Evangelie van de heerlijkheid en de genade van God'.

Heilstoe-eigening

Het innemen van dit medicijn, ook wel de toe-eigening van het heil genoemd, was voor Luther geen vanzelfsprekende zaak. Steeds weer verkeerde Luther in aanvechting om uit dat grote heil te mogen leven. Hij kon zich dat heil nog wel

voorstellen voor de Bijbelheiligen, maar niet voor iemand als Luther. Hij schrijft over deze worsteling bij zijn uitleg van Galaten 1:4: 'Die Zichzelf gegeven heeft voor onze zonden'. Het moeilijkste woord in deze tekst vond Luther het woord 'onze'. Hij schrijft daarover het volgende: 'Doch wanneer het voornaamwoord 'voor onze' daar moet bijgedaan worden, dan deins ik terug. Zo durf ik niet tot God te naderen, noch op mijzelf toe te passen zo'n grote schat. Het voornaamwoord 'onze' past niet op mij, wel voor anderen, die waardiger en heiliger zijn. Maar laat mij liever nog wat wachten, totdat ik door mijn werken waardiger ben'.

Pastoraat

Luthers raad aan mensen die zichzelf willen 'opknappen', past bij zijn wet en Evangelie-prediking. 'Wil nu toch eindelijk eens beamen dat u melaats bent van hoofdschedel tot voetzool toe'. Dit pastoraat keert terug in het bekende Avondmaalsformulier. Die passage schrijf ik helemaal uit omdat het precies samenvat wat Luther wilde zeggen tegen aangevochten zielen:

'Maar dit wordt ons, geliefde broeders en zusters, niet voorgehouden om de verslagen harten der gelovigen kleinmoedig te maken, alsof niemand tot het Avondmaal des Heeren gaan mocht dan die zonder enige zonde ware. Want wij komen niet tot dit Avondmaal om daarmee te betuigen dat wij in onszelf volkomen en rechtvaardig zijn; maar integendeel, aangezien wij ons leven buiten onszelf in Jezus Christus zoeken, zo bekennen wij daarmee dat wij midden in de dood liggen'.

In hope zalig

Elke vrome poging om een in zichzelf bekeerd gelovig mens te worden, ziet Luther als een list van de satan en staat Christus in de weg. De oprechte christen blijft 'rechtvaardige en zondaar tegelijk'. De enige voortgang in het christenleven is dat hij temeer de zaligheid buiten zichzelf zoekt. Hij leert zijn onbekwaamheid en armoede grondiger inzien, om zijn Zaligmaker meer te benodigen. 'Want Hij is onze vrede' (Ef. 2:14). Daarom komt Gods kind in dit leven nooit in rustig vaarwater. Altijd blijft er de strijd tussen vlees en Geest. De voltooiing van deze strijd ligt niet beneden maar boven. 'Wij zijn in hope zalig', schrijft Luther, 'dit is een zeer gewichtige en aller-zoetste vertroosting, voor de benauwde en verlegen harten'.

(slot)

Jona's slingering in het ingewand van de vis

'De wateren hadden mij omgeven tot de ziel toe, de afgrond omving mij; het wier was aan mijn hoofd gebonden. Ik was nedergedaald tot de gronden der bergen. De grendelen der aarde waren om mij heen in eeuwigheid; maar Gij hebt mijn leven uit het verderf opgevoerd, o HEERE mijn God'.

Jona 2:5 en 6

ds. C.A. van Dieren,
Rijssen

Hoe gaat het met Jona in de vis? Hij kijkt er later op terug. Het eerste wat hij dan zegt, is: 'De wateren hadden mij omgeven.'

In de diepte van de zee gaat de grote walvis op en neer en Jona heeft geen ogenblik rust of houvast. Het is als in Psalm 42: 'De afgrond roept tot de afgrond, bij het gedruis Uwer watergoten'. Dat is Gods kinderen niet vreemd. Dan gaan de golven van ongerechtigheid en het ongenoegen van de Heere over het hoofd. Dan leren ze de diepten van de strijd en de afgronden van satans macht kennen. 'De afgrond omving mij', zegt Jona. Die bodemloze put betekent de

eeuwige dood, de hel waarin geen bodem te vinden is.

Stinkend wier

Dat we toch eens zouden geloven dat voor ieder van ons de dood en de eeuwigheid komt. Leeft u daar overheen? O, het is beter op aarde een ogenblik Gods toorn te gevoelen om daarna een leven in Zijn goedgunstigheid te mogen ontvangen. We lezen van Jona dat de wateren hem omgeven tot de ziel toe. Dan gaat het niet

meer over het tijdelijke leven, maar over de ziel voor de eeuwigheid. Wat is al ons goed toch waardeloos in het zicht van de dood! Jona kan zichzelf ook niet helpen. Diep weggezonden ligt hij in de buik van de vis. Het stinkende wier is aan zijn hoofd gebonden en de grendelen van de aarde zijn om hem heen. Alle hoop op behoudenis heeft hij verloren. Een uitweg is er niet en God kan van Zijn recht geen afstand doen. Hoe moet dat dan?

Aan Jona's kant is het totaal afgesneden. Weet u wat zo'n wonder is? Dat er achter de woorden 'in eeuwigheid' het woordje 'maar' staat. Dat is het 'maar' van het Goddelijke wonder. Een mens die niet meer verlost kan worden, wordt door God verlost. Een mens die door de wet totaal in de dood geworpen is, brengt God tot het leven. Hij die alles verloren heeft om eigen schuld, krijgt alles terug om Jezus' wil. 'Maar', zegt Jona. Dan blijft er van hem niets over. In de vis is Jona kwijtgeraakt en heeft hij in Christus God Drie-enig overgehouden. 'Gij hebt mijn leven uit het verderf opgevoerd, o HEERE mijn God', zegt hij. Jona gebruikt hier de Verbondsnaam. Het is de HEERE, de God van het verbond, Die over de borgtocht van al Zijn kinderen onderhandeld heeft. De HEERE is onveranderlijk in Zijn Wezen en welbehagen. Hij heeft Jona liefgehad met een eeuwig liefde en heeft hem daarom in de vis op zijn plaats gebracht.

De vrij spraak bekendmaken

Voor Jona en voor al dat Jona's-volk is Christus afgedaald tot de bodem van Gods toorn. Met Zijn dood en begrafenissen heeft Hij de oorzaak van alle ongerechtigheid weggenomen. Als de verheerlijkte Immanuël zal Hij naar Zijn Godheid de genade aan de ziel meedelen en de vrij spraak bekendmaken. En dan brengt Christus alles mee. Wat een afgrond van grondeloze barmhartigheid! 'Mijn God!', zegt Jona. Wat een troost ligt hierin. Als God aan zo'n ongehoorzame wegloper, met behoud van het recht, genade bewijst, zou het dan voor u hopeeloos zijn?

Vragen

1. Wat houdt de klacht van Jona in?
2. Een Goddelijk 'maar'! Hoe is dat mogelijk in het leven van een wegloper?
3. Wat betekent: 'Met behoud van Gods recht'?

(wordt vervolgd)

Ds. A.F. Honkoop legde op 15 augustus 1998 de eerste steen voor het nieuwe kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Wageningen.

Herder in vijf gemeenten

W.B. Kranendonk,
Amersfoort

'Ik ben hier gekomen met als enige opdracht en als enige begeerte u te wijzen op het kruis van Golgotha'

Dat zei ds. A.F. Honkoop bij zijn intrede in Goes. Met datzelfde verlangen diende hij ook de vier volgende gemeenten. De boodschap van het kruis prediken, dáár was het hem om te doen.

Woensdag 14 oktober 1953 was een bijzondere dag in het leven van kandidaat Honkoop. Het jaar was nog niet halverwege en de watersnood én de scheuring binnen de Gereformeerde Gemeenten hadden al plaatsgevonden. De wonden waren nog heel vers.

Op 14 oktober werd kandidaat Honkoop 32 jaar. Juist op die dag bevestigde zijn vader ds. P. Honkoop sr. hem tot predikant te Goes. Later noemde ds. A.F. Honkoop die dag in 1953 'mijn mooiste verjaardag'.

De boodschap die vader Honkoop zijn zoon bij de bevestiging meegaf was: 'Houd

in gedachtenis dat Jezus Christus uit de doden is opgewekt, Welke is uit den zede Davids, naar mijn Evangelie' (2 Tim. 2:8). In een persoonlijke toespraak tot zijn zoon zei ds. Honkoop: 'Onthoud dit woord heel je verdere leven en preek dit zolang je kunt'.

De Heere had kandidaat Honkoop naar Goes gezonden met het woord: 'Geef gij hun te eten'. En hij wist dat de Heere hem niet alleen zou laten. Later zei hij: 'We mochten geloven begrepen te zijn in de voorbede van Jezus Christus, de Koning van Zijn Kerk, want Jezus, opziende naar de hemel, zegende het'.

De ambtsperiode in Goes was zowel voor de gemeente als voor ds. Honkoop een goede tijd. Het ledental van de gemeente verdubbelde. Dat dwong tot uitbreiding van het kerkgebouw. 'En welke vrucht er voor de eeuwigheid is, zal de Heere eens tonen als Hij wederkomt. Maar ik ben niet zonder hoop', zei ds. Honkoop bij zijn vertrek in 1967. 'Maar bedenk wel: onze vrucht wordt uit Hem gevonden. Hij redt zondaren. Dat kan ik niet. Als ik op mezelf zie, is het een wonder dat ik nog niet weggestuurd ben'.

Na Goes volgden nog vier gemeenten: Moerkapelle (1967), Rotterdam-Centrum (1976), Zwijndrecht (1984) en Wageningen (1990). Steeds wist ds. Honkoop dat hij naar een gemeente moest. Dat gaf hem moed, ook als er moeiten waren, zoals in Moerkapelle toen er zorgen in het gezin waren. In drie van deze plaatsen werd hij bevestigd door zijn jongere broer, ds. P. Honkoop te Kampen. Alleen in Rotterdam-Centrum deed ds. A. Vergunst dat. Dat had te maken met de hechte relatie tussen beide predikanten.

Zowel in Moerkapelle als in Rotterdam probeerde ds. Honkoop op zijn eigen besliste wijze dingen te veranderen. Zo ging de gemeente Goes in 1965 over van de psalmberijming van Datheen naar die van 1773; een beladen overstap die overigens zonder grote problemen verliep. In Moerkapelle stuurde ds. Honkoop erop aan dat de ambtsdragers gingen staan als de formuliergebeden werden uitgesproken. Ook kwam er een lessenaar voor de voorlezer en voerde hij in dat er na het voorlezen van de Tien Geboden een psalmvers werd gezongen. Vergelijkbare aanpassingen in de orde van dienst voerde ds. Honkoop in Rotterdam in.

Wat zijn ingrijpende zonden?

Begrippen uit het geloofsleven uitgelegd

Als we in de Bijbel lezen over de zonden van Sodom zou de vraag kunnen oprijzen: zijn er nog ingrijpendere zonden dan die van Sodom?

Wat in Sodom plaatsvond, was verschrikkelijk. We lezen van hemelse gezanten, die hun intrek namen in het huis van Lot. Ze kregen te eten en wilden vervolgens gaan slapen. Maar toen gebeurde het. Zo rond middernacht. Rond het huis van Lot hadden zich alle mannen van Sodom verzameld. Ze omsingelden het huis. Van de jongste tot de oudste toe. Ze beukten op de deur van het huis van Lot. Ze vroegen naar die mannen die tot Lot gekomen waren. Ze wilden hun lusten met hen botvieren. En niet in het verborgene. Nee, gewoon in het openbaar. Hier werden werkelijk alle grenzen doorbroken.

Ongeloof

Wat een zonde daar in Sodom! We begrijpen dat de rechtvaardige Lot zijn ziel gekweld moet hebben in die stad. Maar nu een vraag: hebben wij onszelf al leren kennen in onze zonde en schuld? Ontdekkende genade leert dat. Het is een wonder, wanneer iemand voor uitbrekende zonden wordt bewaard, want wat huist er al niet vanbinnen? Arglistig is het hart, ja, dodelijk is het, wie zal het kennen? Als de Heere een mens aan zichzelf overgeeft, is hij tot alles in staat. Maar wat een wonder, als hij de slag naar binnen krijgt en ontdekkende genade ontvangt door het werk van de Heilige Geest.

Wat zou de ergste zonde zijn, die we kunnen doen in ons leven? We kunnen denken aan moord, aan diefstal, aan overspel, aan de lastering van Gods Naam, enzovoort. Laten we maar geen lijstje maken. Zowel de grote als de 'kleine' zonden maken ons doodschuldig voor God. Maar wat is toch wel het ergste kwaad? Ons ongeloof! Want dan verwerpen wij het bloed van Jezus Christus. Dan blijft in ons de begeerte leven om te doen wat we zelf willen, om zelf uit te maken wat goed en kwaad is. Dat was reeds de begeerte van de mens in het paradijs. Niet de eer van God bedoelen, maar onze eigen eer op het oog hebben. En waartoe heeft de Heere ons geschapen? Opdat we Hem zouden loven, eren en dienen. Maar we zijn van God afgeweken. We missen het doel! Ongeloof heeft de overhand.

De Zon in Zoar

De dag van het oordeel nadert. En die komt brandende als een oven. Noodzakelijk dat we door Gods Geest bearbeid worden en onszelf als ongelovige buitenstaanders leren kennen. Want die gaan de binnenkamer opzoeken: 'O God, wees mij zondaar genadig!' De blijdschap van de goddelozen is slechts voor een tijd. Echter, ook de smart der gelukzaligen is maar voor een tijd. Het is een verdrukking van tien dagen. De morgenstond der verlossing is aanstaande. In Sodom is de eeuwige nacht aangebroken, maar straks zal voor al Gods kinderen in dat hemelse Zoar voor eeuwig de zon opgaan. Dan geldt het: 'Het oude is voorbijgegaan, zie, het is alles nieuw geworden.'

ds. J. Schipper, Scherpenzeel

In de rubriek Goed Begrepen leggen ds. J. Schipper en ds. W. Visscher wekelijks een geloofsbegrip uit. De rubriek is vooral bedoeld voor jongvolwassenen, in de leeftijd van ongeveer 20 tot 40 jaar.

In 1984 verhuisde ds. Honkoop naar Zwijndrecht, de gemeente die tot 1965 tot de Christelijke Gereformeerde Kerken had behoord. Elf jaar nadat ds. E. Venema naar Drachten was vertrokken, nam ds. Honkoop het beroep naar Zwijndrecht aan. In de toespraak tot zijn broer zei de bevestigende ds. P. Honkoop: 'U bent niet optochtelijk, u hebt het beroep naar Zwijndrecht aangenomen zoals Hellenbroek dat schrijft van Gods volk: Bedaard, vrijwillig, armoedig, gelovig en oprecht. Het moest, het kon en het mocht. Gemeente, uw predikant heeft het niet gezocht, maar heeft het gevonden. Gevonden, hetgeen de Heere voor hem heeft weggelegd. Verblijdt u in de Heere, om het onderwijs, wat zo uitzonderlijk belangrijk is.'

'Onthoud dit woord heel je verdere leven en preek dit zolang je kunt!'

In de voorafsprake van zijn intredeprek kwam ds. A. F. Honkoop daarop terug. 'De oorzaak dat ik in uw gemeente de herdersstaf mag opnemen ligt niet bij u, ook niet bij mij, maar de Heere is met ontferming over Zwijndrecht bewogen geweest. (...) Sinds het vorige beroep heeft de Heere losmaking gegeven van Rotterdam. Overmocht geworden door het zien van de gewilligheid van Christus, is het verzet gebroken en mocht het ingeleefd worden: 'Niet mijn wil, maar Uw wil geschiede.'

Het verblijf in Zwijndrecht duurde tot 1990. Ds. Honkoop was al 68 jaar toen het beroep van Wageningen kwam. Tot veler verrassing, niet het minst van ds. Honkoop zelf, moest hij dat aannemen. Waar anderen op deze leeftijd dachten aan het emeritaat, betrok ds. Honkoop een nieuwe pastorie. En toch wist hij dat hij moest. En hij wist ook dat de Heere zou helpen. Daarom kon hij zijn vrouw troosten met de woorden: 'Je moet maar niet huilen, want je zult daar nog een goede tijd hebben'. En dat is waar geworden.

**Volgende week deel 3:
Dienen binnen de kring van de gemeenten.**

(wordt vervolgd)

Wakker schrikken

P. Schalk,
Veenendaal

Dat was wel even schrikken, toen plotseling de vrijheid van onderwijs, artikel 23 van de Grondwet, ter discussie werd gesteld. Of heeft u het (weer) niet gehoord? Dan wordt het hoog tijd: word wakker!

Een paar jaar geleden. In de Sint Jan van Gouda komt een handjevol mensen bij elkaar. De enorme ruimte wordt maar mondjesmaat gevuld. Gelukkig heeft Driestar Educatief ruim honderd studenten gestuurd. Om koorlieders te zingen. Danklieders voor 100 jaar onderwijsvrijheid. Voor een bijna lege kerk. Diep treurig!

De strijd voor de vrijheid van onderwijs is ruim een eeuw geleden beslecht. Maar het is een wankel bezit, zeker in de huidige tijd. Het lijkt wel alsof alles en iedereen erop inhakt. Het christelijk reformatorisch onderwijs staat onder druk. Debat na debat in de Tweede Kamer komt dit thema terug. De wijze waarop onze kinderen in het christelijk reformatorisch onderwijs worden opgevoed en voorbereid op hun plaats in de samenleving krijgt steeds vaker kritiek. Zeker als dat onderwijs keuzes maakt die niet passen binnen het overheersende denken in het huidige tijdsgewricht. Bijvoorbeeld als het gaat over de wijze waarop in het onderwijs wordt omgegaan met seksuele opvoeding.

Wonderlijk Gemaakt

Denk aan de methode 'Wonderlijk Gemaakt'. Deze methode is ontwikkeld door Driestar Educatief en wordt op heel veel reformatorische scholen gebruikt. Op veel van die scholen krijgen de ouders een bericht over de inhoud van de lesstof. Dan kunnen ze besluiten om er vooraf of achteraf met hun kinderen over te spreken. Dat is nog eens een verbinding tussen thuis en school.

Jaren geleden was ik met de voorzitter van het college van bestuur van de VGS, P.W. Moens, op het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen. We hadden een gesprek, onder andere over die bewuste methode. Ik had een exemplaar van de Volkskrant meegenomen, met een pagina die te vunzig was om de tekst ervan in dit artikel te noemen. Het ging in dat artikel over de wijze waarop in de aula van een school les werd gegeven over seksualiteit. Bar en boos.

Tegen de hoge ambtenaar met wie we het gesprek voerden, vroeg ik wat nu normaler was: die methode 'Wonderlijk Gemaakt',

waarin de bijzondere verhoudingen tussen een man en een vrouw beschreven wordt, óf die vunzige taal uit de krant. Het antwoord was onthutsend en onthullend: 'Wat daar op die school gebeurt, dat heeft de wind mee'. En wij dus niet.

Wachters

Steeds meer klinkt de roep om aanpassing van artikel 23. Ook de aanzet voor een regeerakkoord, deze zomer beschreven door de VVD en D66, geeft aan dat er in ieder geval wijzigingen worden voorbereid.

Sommige partijen kunnen daar gewoon niet op wachten. De PvdA komt alvast met een wetsvoorstel. Nu deze partij blijkbaar niet meer nodig is voor een nieuwe regering, houdt ze zich ook niet meer in. De onderwijsvrijheid moet op de schop. Je hoort er pas bij als je doet wat de samenleving wil. En daar past het bekrompen denken van de refowereld niet meer bij, zo lijkt het.

Net als de recente artikelenstroom over methodes waarin de invloed van het reformatorisch onderwijs te vinden zou zijn. Alsof het niet heel normaal is dat je aangeeft wat je graag in een lesmethode tegenkomt. En alsof methodeschrijvers niet zouden mogen luisteren naar de wensen van scholen die hun afnemers zijn. Zo zijn er meer voorbeelden te noemen. Frappant is dat een GroenLinks-politicus die enkele jaren geleden uit zijn fractie werd gezet, nu als columnist in Elsevier-Weekblad (EW) de volgende oproep doet: 'Al zestig jaar is christenen pesten de grootste hobby van progressief Nederland. Het is genoeg geweest, laat het christendom met rust'.

Of die oproep gaat helpen, valt te betwijfelen. Maar hoe dan ook, wakker worden alstublieft! Laten we het grote goed van de onderwijsvrijheid op waarde schatten. Weet dat dit wereldwijd vrijwel nergens op deze manier voorkomt. Dat grote geschenk, waarin niets ons in de weg gelegd werd om onderwijs te geven naar Schrift en belijdenis, staat nu onder grote druk.

Daarom, laat zien dat het u ernst is dat deze scholen uw kinderen onderwijzen in de leer die naar de godzaligheid is. Werk samen met uw school! Wees bereid om mee te dragen, in besturen of medezeggenschapsraden. Zorg dat uw school merkt dat u meeleeft. Maar bovenal, ga biddend rond onze scholen staan, als wachters tegen de vloed die op ons af dreigt te komen. Waakt dan, en bidt!

'Ga biddend rond onze scholen staan'

Ds. Jozias Fraanje (1878-1949) kon vanwege de vaccinatieplicht in zijn jonge jaren niet naar school. Daardoor kon hij Gods Woord niet lezen en dat gaf hem veel verdriet. Na zijn bekering onderwees de Heere hem Zelf in Zijn Woord. Later leerde hij nog wel lezen met behulp van enkele jongens uit z'n woonplaats. Fraanje werd een warm voorstander van eigen scholen. Hij diende als oefenaar de gemeenten van Goes en Terneuzen en als predikant de gemeenten van Terneuzen, Rotterdam, Goes en Barneveld.

Werkgroep Onderwijs van het Deputaatschap KGJO in samenwerking met het Deputaatschap Opvoeding Onderwijs en Catechese van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland

Laat de kinderkens tot Mij komen

‘Mijn geachte toehoorders en medereizigers naar de eeuwigheid, het is vandaag een dag van overweging en overdenking:

1. Als wij stilstaan bij wat de apostel Johannes getuigt: ‘Drie zijn er Die getuigen in den hemel: de Vader, het Woord en de Heilige Geest, en deze Drie zijn één! Dat is het fundament der fundamenten voor kerk, school en staat. De eenheid en de Drie-eenheid van de eeuwige God.
2. Al wij stilstaan bij wat de Schrift zegt: ‘Gode zijn al Zijn werken van eeuwigheid bekend’, en Hij ‘werkt alle dingen naar den raad van Zijn wil’.
3. Als wij letten op het ontstaan van onze school en dat het geven van het onderwijs niet buiten een eeuwig en Drie-enig Godsbestaan ligt.
4. Als wij letten op de grote wereld, op Europa, op ons vaderland, op onze provincie en op onze gemeente: alles ligt in het boze.

Ik heb zelf nooit het voorrecht gehad om schoolonderwijs te kunnen genieten vanwege het bezwaar om zich te laten vaccineren. Ik heb van God veel onmiddellijk ontvangen. Daarom was ik een voorstander van het onmiddellijke leven en een tegenstander van het middellijke leven. Maar het behaagde God mij in een stille nacht eens te laten overwegen dat kerk en school toch niet gescheiden kunnen zijn.

Het is voor mij een dure plicht en roeping geworden om uit te zien naar een school waarin onze jeugd onderwezen zal worden naar de eisen van Gods Woord. Het heeft God behaagd mij, diep onwaardige, eens te laten inblikken in de schuld van mijn hart, huis, land en volk en mij daarmee op de juiste plaats te doen komen. Ik heb zó lang weerstand geboden tegen het middellijke leven als er maar één kon zijn. Daar is God getuige van. Maar in de binnenkamer moest ik het God gewonnen geven en daar ben ik het met God eens geworden. Hij zei: ‘Laat de kinderkens tot Mij komen, en

verhindert hen niet; want derzulken is het Koninkrijk Gods!’

Let wel: de kinderen werden niet *in* Jezus, niet *van* Jezus, maar *naar* Jezus gebracht. O, die heilige kunst te leren om onze verdoemelijke kinderen niet naar de wereld, niet naar de zonde en ook niet naar een jolig christendom te brengen, maar in de weg van de middelen náár Jezus. Mochten wij eens allen samen bij aanvang en voortgang verwaardigd worden om onder Gods recht te vallen: ‘Ik zal des Heeren gramschap dragen’. Dan heeft een ander het niet gedaan, dan heb ik het gedaan.

...om onze kinderen te onderwijzen dat zij niet wedergeboren zijn, maar wedergeboren moeten worden.

Ik wens mijn medemens dat kostelijke plekje toe. Met God kunt u overal zijn, met God kunt u zijn in nood en dood, want ‘God, Die helpt in nood, is in Sion groot’. Ik wens jong en oud om met de schuld van land en volk op de rechte plek te komen, niet uit een wettisch, maar uit een evangelisch beginsel: waarachtig verootmoedigd, heilig beschaamd. God kan geen gemeenschap hebben met de zonde, maar God oefent wel gemeenschap met de zondaar in Christus.

Hoofd van de school, onderwijzers en onderwijzeressen, de Heere geve u die genade om de enige en de Drie-enige God te erkennen; om onze kinderen te onderwijzen dat zij niet wedergeboren zijn, maar wedergeboren moeten worden. De Heere geve land en volk, gemeente en kerk ook dat grote recept om de gezegende gunst van God weg te dragen. Dat is mijn wens en bede, opdat de Drie-enige Verbonds-Jehova verheerlijkt mag worden in de luister van het bloed van Christus, naar de grootheid van Zijn vrije genade en eeuwige liefde.

Uit: rede van ds. J. Fraanje ter gelegenheid van de opening van de school, uitgaande van de Gereformeerde Gemeente te Barneveld, gehouden op 29 februari 1932.

(wordt vervolgd)

Reacties naar: p.kieviet@versluijsschool.nl

Pastorale betrokkenheid bij studenten

Al vijftig jaar is er binnen de Gereformeerde Gemeenten pastorale betrokkenheid bij studenten. Eerst werd dit vormgegeven vanuit het 'deputaatschap voor studerende aan instellingen voor Universitair Onderwijs', sinds de Generale Synode van 2010 door de 'Werkgroep voor Studenten'.

Werkgroep voor Studenten

Mogelijk heeft u tijdens de afgelopen decennia wel conferenties of kringen bezocht en roepen de herinneringen daaraan warme gevoelens op. Wanneer is de aandacht voor onze studenten ontstaan? In mei 1969 is er een vergadering van predikanten en academici uit de Gereformeerde Gemeenten geweest waar gesproken werd over de situatie van studenten uit dit kerkverband. Naar aanleiding hiervan werd op vrijdag 2 januari 1970 een conferentie gehouden in Utrecht. Tijdens deze eerste conferentie voor studenten hield ds. A. Vergunst een inleiding over de 'waarachtige bekering'. Sindsdien werden er jaarlijks twee conferenties georganiseerd, de teller staat inmiddels op ruim honderd bijeenkomsten. Tijdens deze conferenties werd vaak ingegaan op kernonderwerpen uit de geloofsleer. Ook kwamen ethische thema's (zoals informatietechnologie, seksualiteit, emancipatie van de reformatorische gezindte) en historische onderwerpen (opwekking vroeger en nu, Willem Teellinck, Calvijn en gemeentezang) aan de orde. De conferenties zijn steeds een moment van ontmoeting geweest van gelijkgezinde studenten uit het hele land. Sinds

1984 wordt er in de zomerperiode een tweedaagse conferentie met een overnachting georganiseerd. De deelnemers betaalden voor de primeur in 1984 vijftien gulden, voor koffie en thee, locatie, sprekers en overige kosten. Die eerste keer bleven er maar liefst 82 personen overnachten. De dames sliepen in het Driestarinternaat en de jongens sliepen in de gymzalen.

De opdracht

Korte tijd na de eerste conferentie is tijdens de Generale Synode van juni 1971 een deputaatschap ingesteld, met als opdracht 'de nodige steun en begeleiding te geven aan onze studenten van de verschillende universiteiten en hogescholen'. In een brief aan kerkenraden (september 1972) vroeg ds. J. van Haaren om financiële middelen. Als motivatie voor het werk werd naast de taak van het deputaatschap genoemd dat 'gezien de vele en onderscheidene ongelooftheorieën, welke aan de universiteiten worden gedoceerd, een begeleiding van onze studenten een dringende noodzaak is geworden en van uitermate veel belang gebleken'.

Na al die jaren is de missie van de huidige Werkgroep voor Studenten ongewijzigd.

De werkgroep zet in voor het organiseren van landelijke bijeenkomsten, het oprichten en in stand houden van kringen, het verstrekken van schriftelijke voorlichting en het onderhouden van contacten met studentenverenigingen waarvan studenten uit onze gemeenten lid zijn.

Kringen

In allerlei universiteitssteden komen kringen al 45 jaar bijeen om te spreken over Bijbelse thema's of boeken. In oude verslagen over de (gespreks)kringen is te lezen dat er sinds april 1976 mentoren aangesteld zijn, allemaal predikanten! De eerste kringen waren te vinden in Utrecht (ds. A. Vergunst, ds. J.J. van Eckeveld, ds. A. Moerkerken, ds. J.S. van der Net), Amsterdam (ds. R. Boogaard), Wageningen (ds. J. van Haaren), Rotterdam (ds. L. Blok), Delft (ds. H. Rijksen) en Leiden (ds. H. Paul). De mentoren werden voor het organisatorische gedeelte bijgestaan door twee assisterende studenten. Jaarlijks werd met de 'Daniël' een 'katervan van het Deputaatschap voor Studerende' met informatie over de kringen meegestuurd. In 1988 worden naast de al genoemde kringen ook Amersfoort, Enschede en Vlissingen genoemd. Anno 2021 zijn kringen te vinden in Ede-Wageningen, Groningen, Leiden, Rotterdam, Utrecht en Zeeland. Deze studentenkringen laten zich graag omschrijven met drie kernwoorden: verdieping, vriendschap en vrijblijvendheid. Deze laatste pijler wordt door veel studenten als zeer positief ervaren, omdat het lang niet voor iedereen mogelijk is om te voldoen aan plichten van een lidmaatschap.

Pastorale handreiking

Al in 1977 werd geconstateerd dat studenten op universiteiten informatie kregen met 'inhoud van een dubieus peil'. Dat leidde ertoe dat door het deputaatschap een boekje werd uitgegeven met als titel "Informatiepost". Daarna heette het boekje "Student en kerk". De opvolger daarvan heeft de titel "Wijsheid en wetenschap" meegekregen. Tijdens de conferenties ontvangen alle eerstejaarsstudenten een gratis exemplaar.

De pastorale handreiking blijft het hart van de werkzaamheden van de werkgroep. Van harte wensen we onze studenten toe dat zij wetenschap mogen verbinden met vroomheid. 'De vreze des HEEREN is het beginsel der wijsheid' (Spr. 9:10a). Moge het onderwijs van de grote Leraar der gerechtigheid tijdens de studie jaren door genade niet ontbreken.

Voor info: werkgroepstudenten.nl

Boekennieuws

"Gezond online. Gedragsverandering volgens de Yona-methode", A.S. Middelkoop e.a.; uitg. De Banier; 101 blz., € 10,95.

Gezond online. Gedragsverandering volgens de Yona-methode

"Gezond online" is het zoveelste boekje over media. Kan er nog iets worden toegevoegd aan de jarenlange mediabezinning in de gereformeerde gezindte? De auteurs van het boekje "Gezond online" geloven van wel. En ik wil dat in deze recensie graag onderstrepen! Het boekje begint met een citaat van Augustinus, dat besluit met deze zinnen: 'Leer mij Uw goedheid en ik word onder-richt. Dan kan ik leren hoe ik moet handelen: leer het mij in Uw goedheid'. Daarmee is het belangrijkste gezegd.

In de achterliggende 25 jaar mediabezinning is dat voor mij over-eind gebeven: alleen als onze jongeren door Gods genade leven vanuit de liefde tot de Heere en Zijn dienst, zal hun onlinegedrag - met vallen en opstaan - verantwoord zijn. In elke mediabezinning moet dat ter sprake komen: de bekering tot God en het geloof in onze Heere Jezus Christus (Hand. 20:21).

Maar er is meer te zeggen. Het boekje "Gezond online" wil naast bewustwording en bezinning ook een pad bieden naar gedragsverandering. De schrijvers noemen dat de Yona-methode. Gezond onlinegedrag is mogelijk én nodig! De inzichten van de neuropsychologie - kennis van ons brein in relatie tot ons gedrag - worden gebruikt om ons te verleiden meer online te zijn. We zouden dit juist moeten omkeren. Dat is de inzet van dit boekje. Het legt

enkele onbewuste patronen bloot, om dit gedrag vervolgens te kunnen doorbreken. In je gedrag heb je altijd een keuze. Dat keuzemoment moet je je bewust worden - en er gebruik van maken. Inzicht in de werking van onze hersenen in relatie tot ons gedrag kan helpen om ons mediagedrag te reguleren. De schrijvers dragen allerlei praktische handvatten aan om gezond gedrag aan te leren. Onder Gods zegen mag dat leiden tot Bijbels mediagebruik. Ik vind dat een mooie benadering. Het boekje is gericht op jongeren, maar laat ook ouders, ambtsdragers en jeugdwerkers hier kennis van nemen, ermee oefenen in hun eigen mediapraktijk en met die ervaring jongeren toerusten. Ons brein is interessant genoeg om jongeren erin mee te nemen.

L.A. Kroon, Woerden

"Wat is een waar geloof? Proeve des geloofs", Gerardus van Aalst; uitg. De Banier i.s.m. Stichting Gereformeerd Erfgoed; 127 blz., € 14,95.

Wat is een waar geloof? Proeve des geloofs

Wat is een waar geloof? Een uiterst belangrijke vraag! Immers, zonder geloof is het onmogelijk Gode te behagen. En niet alles wat geloof heet, is een waar geloof. In zijn boek "Wat is een waar geloof?" geeft ds. Gerardus van Aalst (niet te verwarren met onze geachte hoofdredacteur) een heldere beschrijving van het ware geloof. De ondertitel van het boek luidt: 'Een korte verhandeling over vraag 21 van de Heidelbergse Catechismus en verder over de rechte aard en natuur van het ware zaligmakende geloof, waarin wordt aangewezen waarin het niet en waarin het wel bestaat'.

Ds. Van Aalst (1678-1759) geeft helder en Bijbels onderwijs over geloof en geloven. Veel uit de inhoud citeren kan niet in deze recensie, maar een paar opmerkingen uit de inhoudsopgave zullen hopelijk uw verlangen opwekken om dit boekje te lezen.

Zo lees ik: Waarin bestaat de eigenlijke rechtvaardigmakende daad van het geloof? Ds. Van Aalst noemt vijftien heldere en eenvoudige bewijzen hiervan. Uitvoerig en pastoraal gaat hij in op: waarvoor men hongeren, zoeken, komen, toevlucht nemen enz. moet houden. De auteur geeft aan dat het allerminst gevaarlijk is om het geloof in deze zaken te stellen. Hij weerlegt de tegenwerpingen die hier worden gemaakt. Daarbij komen onder meer de reformatoren en onze Formulieren van de kinderdoop, de volwassendoop en het Heilig Avondmaal aan de orde.

Ik wens dit geschrift in veler handen in de verwarring van onze tijd, niet in het minst over geloof en geloven! De oproep van Paulus is

nog zeer actueel: 'Onderzoek uzelfen of gij in het geloof zijt, beproeft uzelfen. Of kent gij uzelfen niet, dat Jezus Christus in u is? Tenzij dat gij enigszins verwerpelijk zijt' (1 Kor. 13:5). De schrijver merkt op: 'Duizenden mensen, uitwendige belijders, lidmaten, bedriegen zichzelf ellendig in dit stuk. Zij menen, zij vooronderstellen maar dat zij dat geloof reeds hebben'. Hij wekt op om een nuttig gebruik van het geschrevene te maken voor uw kostelijke ziel om te onderzoeken in Gods tegenwoordigheid. Hij besluit met een woord tot de ware godzaligen: 'Span u toch sterk in om dat geloof in u telkens te vermeerderen. Troost u in al uw verzoeken dat dit geloof in u niet zal ophouden, want Christus zal voor u bidden (Luk. 22:31-32).

Een zorgvuldige hertaling door C.M. de Bruine en Ruth Pieterman maken dit tot een goed leesbaar boek.

ds. M. Karens, Middelburg

Niet vernield

ds. I. Kievit
(1887-1954)

“Het zijn de goedertierenheden des HEEREN dat wij niet vernield zijn, dat Zijn barmhartigheden geen einde hebben”.

Klaagliederen 3:22

De profeet treurt over de ellende van zijn volk. Hij doet belijdenis voor zichzelf en het volk dat naar Gods Naam was genoemd. Jeremia lijdt onder de gruwel van de zonde en deelt in de noden van het volk dat getroffen is door de gerichten van de Allerhoogste.

Het volk wordt opgeroepen de goedertierenheden des Heeren te gedenken en berouwvol weer te keren tot de Heere.

Niet vernield, zo belijdt de profeet. Wel verdiend, maar de goedertierenheden des Heeren voorkwamen het. Vernielen, dat is uitroeien, te gronde doen gaan. Zó mag worden beleden: niet vernield! Nee, wij zijn nog gespaard en gezegend. Wij zijn nog niet als volk te gronde gegaan. Maar

Zijn goedertierenheid was het die ons spaarde.

Niet vernield? Waarom niet? Was Nederland dit lot beschoren om enige verdiensten? Nee, want onze zonden getuigen in ons aangezicht. Dan nemen wij ons uitgangspunt weer in de kerk, bij het volk dat bidden heeft geleerd en door de Heilige Geest werd vernederd voor Gods aangezicht. Het oordeel begint van Gods huis. Dáár is zeker het oordeel zichtbaar. Wij zijn verscheurd en verdeeld.

Ook al is het waar dat wij niet vernield zijn, toch heeft de Heere een twist met de kerk van Nederland. Haar glans van vervloden eeuwen heeft zij niet meer. Het leven van de genade is schaars en duister. Haar invloed op het volksleven

en staatsbestuur boet zij in. Zeker, de Heere is nog te midden van Zijn volk, maar als een ‘klein heiligdom’, zoals Ezechiël schreef van de kerk in zijn dagen. We trekken de cirkel nog groter en slaan het oog op de kring van het kerkvolk dat nog het teken van het verbond draagt. Het beslag van de waarheid neemt zienderogen af. Trek de kring nog breder en let op het volk als geheel.

Nee, we gaan geen opsomming geven van de zonden die ons land overstroomden. Wel belijden wij: ‘Het zijn de goedertierenheden des HEEREN dat wij niet zijn vernield’.

Zalig wie leven mag uit die goedertierenheid, die verschenen is in Christus Jezus Die gisteren en heden Dezelfde is en in der eeuwigheid.

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Beroepen:

te Drachten,
ds. B.J. van Boven te De Valk-Wekerom;
te Goudswaard,
ds. D. de Wit te Borssele;
te Markham (Ontario, Canada),
ds. J.B. Zippo te Terneuzen.

Bedankt:

voor Barendrecht,
ds. J. van Laar te Barneveld-Zuid;
voor Lethbridge (Alberta, Canada),

ds. J.J. Witvoet te Rock Valley (Iowa, VS);
voor Meliskerke,
ds. A.T. Huijser te Sliedrecht;
voor Nijkerk,
ds. F. Mulder te Rhenen;
voor Ridderkerk-Slikkerveer,
ds. J.B. Zippo te Terneuzen;
voor Rotterdam-Alexanderpolder,
ds. J. van Rijswijk te Oud-Beijerland.

VERSLAG CLASSISVERGADERING RIDDERKERK 11 SEPTEMBER 2021

Ds. C. Sonneveld opent namens de

roepende kerk van Alblasterdam de vergadering op de gebruikelijke wijze. Hij noemt de volgende te memoreren punten:
ds. J. Mijnders overleed in de leeftijd van 100 jaar. In Ridderkerk waren drie jubilea, te weten: A.C. Kok was 12 ½ jaar ouderling, J. van den Berg was 30 jaar ambtsdrager (eerst diaken, daarna ouderling) en A. van Zwienen was 30 jaar diaken. Het moderamen wordt gevormd door ds. G.J. van Aalst, preses; ds. H.E.P. Fortuijn en ds. G.W.S. Mulder, assessoren; oud.

N.J. Teerds, scriba en oud. M.H.P. Roos, quaestor.
Een notitie inzake een appelzaak wordt in aanwezigheid van alleen ambtsdragers besproken.
Vanuit de gemeente Alblasserdam liggen er twee brieven over een te houden bededen boetedag ter tafel. Deze brieven zijn verzonden vanwege de ernst der tijden. De preses gaat hierop in en stelt dat het rechte vasten nergens afgekeurd wordt, maar het misbruik wel. Wat is het rechte gebruik? Dan zijn er vanwege de nood tekenen van droefheid. Vasten geschiedt tot beteugeling van het vlees, het oefenen van de geest en gebed. Als gemeenten voelen we allen de nood van de tijd. Wat zijn er veel machten aan het werk. Iedere kerkenraad is vrij om daarmee iets te doen. Het is een goede gewoonte om in de diensten op bid- en dankdagen aandacht aan de tijd en de tijdsomstandigheden te besteden. Laten we die gelegenheden dan ook gebruiken. De classis kan niets voorschrijven, maar wel erop attenderen om aandacht aan de nood van de tijd te schenken.

Er zijn verzoeken van de classis Gouda en van de classis Rotterdam of predikanten uit onze classis hulpconsulent kunnen zijn. Dat is inmiddels door de predikanten zelf geregeld.
Het Jaarbericht Cedrah 2020 staat opnieuw op de agenda. Vorige keer is het besproken in afwezigheid van de bestuurder van Cedrah, omdat er sprake was van een miscommunicatie. Dat wordt betreurd. Dhr. Stoop krijgt de gelegenheid om het beleid van Cedrah t.a.v. vaccinatie te verduidelijken en op de brief vanuit de classis te reageren. Hij geeft aan op welke zorgvuldige wijze het beleid tot stand is gekomen. Er is een evenwichtige voorlichting geweest, waarna de medewerkers gevraagd werden een gewetensvolle beslissing te nemen. Het beleid was erop gericht dat ieder in de genomen beslissing gerespecteerd werd. Het is jammer dat er door sommige medewerkers weinig respect werd ervaren en dat dit niet gedeeld is met leidinggevend en bestuurders. Laat in de toekomst de medewerkers vooral deze weg bewandelen.

Over het rapport worden enkele vragen gesteld over de verschillende locaties en de ontwikkelingen daarbinnen. Ook aan het personeelstekort wordt aandacht geschonken.

De Classicale Evangelisatie Commissie heeft over het eerste halfjaar gerapporteerd. Gelet op de toekomst en de benoeming van een evangelist is afstemming vereist met EVGG en alle betrokkenen. Tevens komen de reglementen van de CEC en de afspraken tussen de classes Rotterdam en Ridderkerk van 2009 aan de orde. Gevraagd wordt deze nog aan te passen aan de huidige ontwikkelingen. Ouderling J. van der Wal beëindigt de vergadering.

N.J. Teerds, scriba

WIJZIGING KERKELIJK JAARBOEK

Blz. 277

Preekregelaar voor Rotterdam-IJsselmonde is: G van Breugel, tel. 0180-744166 of 06-20004550; e-mail: gvanbreugel@thaborkerk-ijsselmonde.nl

Berichten

PSALMZANGAVOND KAMPEN

Op zaterdag 30 oktober (19.30 uur) wordt in de Bovenkerk te Kampen een psalmzangavond gehouden m.m.v. het Urker Visserskoor Crescendo en de Betuwse bovenstemgroep (t.g.v. tienjarig bestaan bovenstemgroep). Leiding: ds. J. van Laar; organist: Pieter Heykoop. Collecte is voor Bijzondere Noden. Toegang is gratis.

'HOUD ME VAST'

Ook dit najaar biedt De Vluchtheuvel de 'Houd me vast-cursus' aan. In vier avonden werk je als echtpaar aan een hechtere band in je huwelijk. Er is nog ruimte in Dordrecht (10 nov., 1 dec., 15 dec. en 12 jan.) en in Amersfoort (29 okt., 12 nov., 3 dec. en 17 dec.). www.relaties.stichtingdevluchtheuvel.nl of mail huwelijk@stichtingdevluchtheuvel.nl of tel 0113-213098.

OUDERAVOND HELPENDE HANDEN

Helpende Handen organiseert op dinsdag 2 november (20.00 uur) een ouderavond over 'Opvoeden met frisse moed'. Deze avond is voor iedereen die te maken heeft met het opvoeden of begeleiden van kinderen en jongeren met een beperking. Vanuit haar ervaring binnen de ambulante gezinsbegeleiding biedt Hanneke van Buren van Agathos (Lelie zorggroep) een handreiking. Thema's die aan de orde komen zijn: Hoe blijf ik in verbinding met mijn kind? Hoe stel ik grenzen? Hoe ga ik om met conflicten? Locatie: Geref. Gemeente Scherpenzeel (Renes 121). Opgeven uiterlijk: zaterdag 30 oktober

(max. één per gezin, vol=vol tot 25 personen), bij: Marcel van Vuuren: msvvuuren@gmail.com

REGIOAVOND VAN EEN HANDREIKING

Het regiobestuur 'Hart van Holland' van Ver. Een Handreiking houdt op woensdag 10 november (19.30 uur) een avond waarop gedragstherapeut Marianne Vermeer spreekt over 'Als mantelzorger uit balans'. Locatie: 'De Oude Pastorie', Stationsplein 17, Gouda (achter de kerk van de GGiN). Parkeren op het parkeerterrein van de kerk of in P-garage Burg. Jamesplein 1.

REGIOAVOND VROUWENBOND

De Bond van Vrouwenverenigingen organiseert op 28 oktober (19.30 uur) een regioavond in de kerk van de Geref. Gemeente te Zeist (Bergweg 26 en 26-a). Ds. W. Visscher spreekt over 'Reformatie nu'; ds. A. Verschuure heeft de leiding. De collecte is t.b.v. vakantieweken voor mensen met een beperking. Zie ook www.vrouwenbondgergem.nl

Kerkdiensten

Deze kerkdiensten zijn fysiek alleen toegankelijk voor eigen gemeenteleden onder de geldende maatregelen.

ZONDAG 24 OKTOBER 2021

Aalst 14.30 uur ds. L. Blok; Alphen a/d Rijn 18.00 uur ds. P.C. Vlot; Amersfoort 9.00 (H.A.), 12.00 (H.A.) en 16.30 uur ds. W. Visscher; Amsterdam 18.00 uur stud. A.E. Brijder; Apeldoorn 10.00 en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; Arnhem 18.30 uur ds. M. Joosse; Barendrecht 10.00 (H.A.) en 16.00 uur (H.A.) ds. C. Hogchem; Barneveld-Centrum 11.00 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; Barneveld-Zuid 8.30 en 14.30 uur ds. J. van Laar; Beekbergen 10.00, 14.30 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. C. Sonneveld; Berkenwoude 15.00 uur ds. P. Mulder; Bodegraven 10.00 uur (H.D.) ds. C.G. Vreugdenhil en 19.00 uur ds. W. Harinck; Borssele 9.30 en 18.00 uur ds. D. de Wit; Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. P.J. de Raaf; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 (H.A.) en 16.30 uur ds. W. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 15.00 uur ds. H. Brons; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Delft 16.00 uur ds. C. Sonneveld; Den Haag-Scheveningen 18.30 uur stud. J.J. Hoogerbrug; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder; Doetinchem 9.30 (dovendienst) en 15.00 uur (dovendienst) ds. W.J. Karels; Dordrecht 9.30, 11.45 en 17.00 uur ds. W.A. Zondag; Drachten 9.30 en 19.00 uur ds. M. Blok; Ede 9.00 en 16.00 uur ds. M. Joosse; Elspeet 9.30 (H.A.), 14.30 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 15.30 uur ds. M. Blok; Enkhuizen 9.30 uur stud. A.E. Brijder en 16.00 uur (H.D.) ds. G. Heijkamp; Enschede 10.00 en 16.00 uur ds. P.D. den Haan; Genemuiden 9.30 en 15.00 uur ds. A. Verschuure; Gouda 9.30 en 16.00 uur ds. G. Clements; Goudswaard 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. M.H. Schot;

's-Gravenzande 9.30 uur ds. G.J. Baan; Haamstede 10.00 en 18.30 uur stud. M.G. van Middendorp; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.30 uur ds. A.A. Brugge; Hilversum 19.00 uur ds. W. Visscher; Houten 17.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Kampen 9.30 en 14.00 uur ds. D.W. Tuinier; Kamperland 10.00 uur ds. M. Karens en 15.30 uur ds. C.J. Meeuse; Kesteren (in kerkgebouw Ger.Gem. Opheusden) 12.30 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 14.00 uur ds. J.B. Huisman; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.00 uur stud. J.M. Evers; Kruiningen 18.00 uur ds. L. van der Kuijl; Leerdam 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. J. Schipper; Lelystad 18.00 uur ds. R. Kattenberg; Lisse 10.00 en 15.30 uur ds. P.C. Vlot; Marknesse 15.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur stud. M. Boersma; Melissant 18.00 uur ds. C. Harinck; Middelburg-Zuid 9.30 uur ds. L. van der Kuijl; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; Mijdrecht 15.30 uur ds. J. Beens; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. H. Brons; Naaldwijk 9.30 en 16.00 uur ds. G. Hoogerland; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Nieuwdorp 9.30 uur (H.A.) en 18.30 uur ds. J. IJsselstein en 14.00 uur ds. M. Karens; Nieuwer ter Aa 15.30 uur ds. H. van der Heiden; Nieuwerkerk 9.30 uur ds. J.J. Tanis en 15.30 uur (H.D.) ds. G. Pater; Nieuwe-Tonge 15.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Nisse 9.30 en 15.30 uur ds. J.W. Verweij; Nunspeet 9.00, 11.30 en 15.30 uur ds. A. Schot; Ooltgensplaat 18.00 uur ds. J.J. Tanis; Oostburg 10.00 en 15.30 uur ds. J. de Kok; Oosterland 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; Oostkapelle 9.30 en 16.30 uur ds. J.B. Huisman; Oostvoorne 10.00 en 16.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Opheusden 9.30, 15.30 en 17.30 uur ds. W. Mouw; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. G. Pater; Oude-Tonge 10.00 en 15.00 uur stud. J.J. Hoogerbrug; Poederoijen 14.30 uur ds. E. Bakker; Poortugaal 9.30 uur ds. L. Blok; Poortvliet 10.00, 14.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Puttershoek 15.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Rhenen 9.30 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.00 (H.D.), 11.30 en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Ridderkerk-Slikkerveer 14.30 uur ds. M.H. Schot; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-Zuid 9.30, 14.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; Rilland-Bath 14.00 uur ds. D. de Wit en 18.30 uur ds. M. Karens; Rotterdam-Alexanderpolder 15.00 uur ds. H.J. Agteresch; Rotterdam-Centrum 19.00 uur ds. W. Silfhout; Rotterdam-Zuidwijk 14.00 en 19.00 uur ds. G.J. Baan; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. J. Beens; Sint Annaland 14.30 uur ds. K. Boeder; Sint Philipsland 9.30 uur ds. C. Harinck en 16.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Sliedrecht 9.00 (H.D.), 14.00 en 19.00

uur ds. A.T. Huijser; Soest 9.30 en 16.00 uur ds. J.J. van Eckeveld; Spijkenisse 16.30 uur ds. A.T. Huijser; Sprang-Capelle 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. J.B. Zippro; Terwolde - De Vecht 9.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 15.00 uur ds. A.P. Baaijens en 19.00 uur ds. L. Blok; Uddel 10.00, 14.30 en 18.30 uur ds. S. Maljaars; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; Utrecht 10.00 en 16.00 uur ds. W. Harinck; Veenendaal 9.30 en 15.00 uur ds. B. Labee; Vlaardingen 18.00 uur ds. B. Labee; Vlissingen 17.00 uur stud. M. Boersma; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. C. van Krimpen; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. H. van der Heiden; Werkendam 9.30 en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; Westzaan 10.00 uur (H.A.) ds. G. Heijkamp en 15.30 uur stud. A.E. Brijder; Wierden 19.00 uur ds. R.A.M. Visser; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Wolphaartsdijk 9.30 en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; Zeist 15.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Zoetermeer 16.30 uur ds. G.J. Baan; Zwijndrecht 9.30, 15.00 en 18.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Zwolle 19.00 uur ds. A. Schot.

DINSDAG 26 OKTOBER 2021

Beekbergen 15.00 uur (huw.bev.) ds. A. Schreuder; Leerdam 19.30 uur ds. A. Verschuure; Lisse 19.45 uur ds. J. van Rijswijk; Middelburg-Zuid 19.30 uur ds. J.B. Huisman; Oosterend 19.00 uur ds. C.A. van Dieren; Opperdoes 19.30 uur ds. P.C. Vlot; Rijssen-Zuid 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Rotterdam-Centrum 19.45 uur ds. M. Karens; Uddel 19.30 uur (H.D.) ds. G. van Manen; Westzaan 19.30 uur ds. M. Joosse.

WOENSDAG 27 OKTOBER 2021

Barendrecht 19.30 uur ds. A.P. Baaijens; Barneveld-Zuid 19.30 uur ds. J. van Laar; De Valk-Wekerom 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Hoofddorp 19.45 uur ds. A. Schot; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. E.J. Boudewijn; Kesteren 19.30 uur ds. C. Hogchem; Meeuwen 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Mijdrecht 19.30 uur (voor de zending) ds. C. Sonneveld; Nieuwe-Tonge 19.30 uur ds. G.J. van Aalst; Nisse 19.30 uur ds. G.J.N. Moens; Oude-Tonge 19.30 uur ds. F. Mulder; Rhenen 19.30 uur (voor de evangelisatie) ds. J.W. Verweij; Sliedrecht 19.45 uur ds. A.T. Huijser; Waardenburg 19.30 uur ds. M. Joosse.

WOENSDAG 27 OKTOBER 2021 (DANKDAG)

Delft 14.30 en 19.30 uur ds. H.A. van Zetten; Oostvoorne 15.00 en 19.30 uur ds. G. Hoogerland; Puttershoek 14.30 en 19.30 uur ds. G.J. Baan; Soest 14.30 en 19.30 uur ds. W. Visscher; Wierden 15.00 en 19.30 uur ds. A. Verschuure; Zoetermeer 15.00 en 19.30 uur ds. H. Brons.

HOEWEL GOD ONS NIET NODIG HEEFT, HEEFT HIJ ONS TOCH VERPLICHT OM HEM VOORTDUREND HET OFFER VAN GEBED EN LOF TE BRENGEN..

MATTHEW HENRY

DONDERDAG 28 OKTOBER 2021

Drachten 19.30 uur ds. D. de Wit; Kampen 19.30 uur (hervormingsdienst) ds. D.W. Tuinier; Kamperland 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Klaaswaal 14.30 uur (huw.bev.) ds. G.J. van Aalst; Meliskerke 19.30 uur ds. G. Pater; Middelharnis 19.30 uur ds. G.J.N. Moens; Naaldwijk 19.45 uur ds. C. van Ruitenburg; Nieuw-Beijerland 14.30 uur ds. H.A. van Zetten; Nieuwdorp 19.30 uur (tijdrede) ds. A.T. Huijser; Nieuwer ter Aa 19.30 uur ds. A.A. Brugge; Poortugaal 19.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Ridderkerk 19.30 uur (GBS-dienst) ds. G.W.S. Mulder; Sint Annaland 19.30 uur ds. C.J. Meeuse;

Sprang-Capelle 19.30 uur stud. A.E. Brijder; Tricht-Geldermalsen 19.30 uur (voor de zending) ds. W. Harinck.

VRIJDAG 29 OKTOBER 2021

Bodegraven 19.30 uur (hervormingsdienst) ds. W.A. Zondag; Genemuiden 13.45 uur (huw. bev.) ds. A. Verschuure; Yerseke 14.00 uur (huw.bev.) ds. C. van Krimpen.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 24 OKTOBER 2021

Amsterdam (Looiersgracht 70) 16.30 uur evang. M. Vos; Emmen (Prinsesselaan 6

l) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur evang. S. de Visser; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Advertenties

Verloofd stel zoekt woning Scherpenzeel/Lunteren/Barneveld.

Prijsklasse: tot €400.000.
Gewenste intrek: voor juni 2022.
Telefoonnummer: 06-33317548.

VAN STAVEREN Begrafenisverzorging

Met aandacht, zorg en respect

Dag en nacht bereikbaar 0172 23 33 38
vanstaverenbegrafenisverzorging.nl

BOEKEN EN MUZIEK VAN DER BOOM

Voorstraat 41 - 3245 BG Sommelsdijk
Tel. (0187) 482614 - Fax (0187) 484520
www.boekhandelvanderboom.nl

Annette van Maaren (Msc.)
Reformatoerisch Psycholoog

Haastrecht Oudewater
Montfoort Gouda
0348-558000 of 06-42584158
www.phhaastrecht.nl

Psychologische Hulpverlening

Thuis uw nieuwe PVC vloer kiezen?

Grote collectie hout/steendecoren.
Maak een afspraak: 06-19557166
DE VLOERENKONING.NL

Zoekt u een mediator
of
organisatie-adviseur?

Bel: 06 - 53868881

www.bvissermediation.nl
www.bvisserconsultancy.nl

Reformatoerische
Relatiebemiddeling

Op zoek naar een partner in de reformatoerische gezindte?

Tel.nr: 06 - 1732 9621
www.refo-relatie.nl

www.scheurfotokaarten.nl

Luxe fotokaarten voor elke gelegenheid.
Een scherpe prijs voor de verkoop op uw
eigen vereniging en/of goede doel.
0317-616735 / 06-51564461

Op zoek naar mooi Kerstverhaal?

Slapende schildwacht, Wonderlijk geleid,
De sprong in de sneeuw (cd's), digitale
kerstverhalen: www.ramshoorn.nl

Jong stel zoekt tijdelijk gemeubileerde woonruimte vanaf juli 2022.

Omgeving Ede. Tel. 06-15179994

Boekhandel

De ZONNEBLOEM

Dorpsstraat 164 - Scherpenzeel (gld)
033-2774355

www.boekhandeldezonnebloem.nl

Henk van de Maat - boekbinder, Rijssen

Uw Bijbel, (psalm)boek toe aan reparatie?
Een beschermdoos op maat? Mail of app
foto's of bel voor een prijsopgave:
06 33 800 386 / info@wiseknows.nl

helpende
handen

staal
moertje

VOORZITTER

Helpende Handen wil als Vereniging langdurige zorg mensen met een beperking ondersteunen bij het innemen van een betekenisvolle plaats in gezin, kerk en samenleving.

Helpende Handen zoekt een ervaren, strategische en collegiale

VOORZITTER

die betrokken is bij mensen met een beperking en hun familieleden.

Voor meer informatie: www.helpendehanden.nl/bestuursvacature

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
P.H. VAN DER LEER
 Veenendaal Rhenen

Voor een persoonlijke en betrokken begeleiding
 bij het verzorgen van alleen begrafenissen

P.H. van der Leer

T 0318 - 526641 E info@phvanderleer.nl
 M 06 - 46376232 W www.phvanderleer.nl

Heijkoop
 Houtsnijwerk

Uw trouwtekst in hout uitgesneden?
 Tel. 0418-551383
 www.houtsnijwerk.nl

Wordt dealer
 en ga voor puur.

Mail Daan
 Blankestijn via
 daan@agicon.nl

Meer weten?
 Bel 06 12 02 24 87.

Gezond, natuurlijk
 en heerlijk zacht van
 smaak.

Glutenvrij en rijk
 aan Vitamine B en
 mineralen.

Ga naar
 boekweitthee.nl

WILGENHORST
 gedenken

ZELF
 SAMENSTELLEN
 VASTE LAGE PRIJS
 ALL INCLUSIVE

WWW.WILGENHORST-GEDENKEN.NL

JOH.DEHEER
 toetsen en meer, sinds 1898

**UW ORGEL- ÉN
 PIANO SPECIALIST**

www.johdeheer.nl

Leeghwaterstraat 46/47
 3364 AE Sliedrecht
 Tel.: 0184-419 611

RD.
 Voor het
 hele verhaal

Scan mij

Het Reformatorisch Dagblad is een landelijke krant met een heldere, christelijke identiteit. De krant zet het Bijbelse 'geloof, hoop en liefde' tegenover de uitgangspunten van de maatschappij: macht, aanzien en rijkdom. Het hele verhaal reikt immers verder dan de aardse werkelijkheid.

Wil je jouw mening onderbouwen of aanscherpen? Het vernieuwde RD verdiept jouw standpunten met de verslaglegging van het nieuws, de achtergrondverhalen en de opiniestukken. RD. **Geloofwaardig.**

Kijk op rd.nl/saambinder hoe het RD voor het hele verhaal gaat en ontdek het RD 4 weken vanaf €4,00.

rd reformatorisch dagblad

“De school heeft aandacht voor iedereen. Onze kinderen genieten elke dag.”

Anneke Mulder
 moeder van 3 schoolgaande kinderen

Goede sfeer

Word onze talentvolle
Teamleider

De Rehobotschool Kootwijkerbroek is een school op reformatorische grondslag. De school werkt op basis van Gods Woord in een veilige omgeving aan de persoonlijke en cognitieve ontwikkeling van de kinderen.

Bekijk het functieprofiel op onze website
rehobotsch.nl

Rehobotschool
 Kootwijkerbroek

Praktijk
den Uijl

♥ HULPVERLENING

♥ COACHING

♥ TRAINING

♥ TOERUSTING

Nieuwerkerk aan den IJssel | Barneveld | Yerseke

T 010 7 411 411 | E info@praktijkdenuijl.nl
I www.praktijkdenuijl.nl

Veelal vergoed door ziektekostenverzekeraars

Welkom terug op ons bungalowpark!

De Verrassing
Bungalowpark

AL 65 JAAR
VERRASSEND OP TEXEL

www.deverrassing.nl
0222 318906

VanWijngaarden

THEORIE

VEDECURSUS - OFFENSIEMENS - RULES ONDERSTEUNING - THEORIEBOKKEN

www.vanwijngaarden.nl

W VAN DER WILT
RAAMDECORATIE

**UW ADVISEUR
AAN HUIS**

wiltraamdecoratie.nl

**'Specialist in
vloertegels,
wandtegels en
PVC vloeren'**

Energieweg 8c | 4231 DJ Meerkerk | 0183 - 35 42 25 | kroonvloereninsteen.nl

KROON
VLOEREN IN STEEN

Laatste preken v JC Philpot 1-3 à €10,00
William Gadsby 1-3 à €10,00
Preken van John Kershaw 1+2 €25,00
En meer! hetbraambos.nl 078-6933783

Prachtige fotokaarten voor een lage prijs!
Gratis verzending vanaf € 20,00
www.lynnkaarten.nl

**10x
terdege
voor 34,95**

Nieuwsgierig? terdege.nl/saambinder of 055-5390300

BOUWHOF
BEZIG MET JE HUIS.

BOUW, SANITAIR, KEUKEN EN INTERIEUR

SHOP.BOUWHOF.NL

Edisonstraat 115 2723 RT Zoetermeer 079 - 3310700 www.bouwhof.nl

De specialist in het milieubewust isoleren van uw woning

**PROFIJT
ISOLATIE**

Vloerisolatie
Spouwisolatie
Dakisolatie
Gevelisolatie

Energiestraat 7 7461 TZ RIJSSSEN Tel: 0548 546055

Profiteer nu!! landelijke subsidie www.profijtisolatie.nl

Vit.C (geleidelijke afgifte), **All-C** (kauwtablet), **Chelated Zinc** (nieuw!) van **NeoLife**. Okt.aanb. Bestel 2 verschillende producten en ontvang 10% korting! Kommie 0634826766 www.naturalhealthproducts.nl

AMBTSKLEDING
MAATKOSTUUM

Advies aan huis mogelijk!

Klamars
FASHION

Persoonlijk advies voor een betaalbare prijs www.klamarsfashion.nl
Tel. 06 14 53 15 28

BROUWER
PSYCHOLOGEN

Psychologische hulp voor kinderen en volwassenen

Brouwer Psychologen geeft hulp aan kinderen, jongeren en volwassenen bij psychische klachten en in moeilijke situaties. Dat doen we vanuit onze christelijke identiteit, al ruim 30 jaar. Wij bieden o.a.:

- behandeling en begeleiding
- psychologisch onderzoek

Dit doen we ook voor mensen met een verstandelijke beperking.

Kijk op www.brouwerpsychologen.nl.
Of bel **0180 - 426955**

Ridderkerk, Barneveld, Geldermalsen en Apeldoorn (nieuw)

BELJON WESTERTERP

werving en selectie
interim
development

MANAGER ZORG

INSPIREREND, COACHEND EN RICHTINGGEVEND

Woonzorgcentrum Maranatha in Rijssen biedt ouderen een warme en veilige omgeving en die zorg en ondersteuning waar zij behoefte aan hebben. Maranatha staat bekend om de respectvolle en liefdevolle manier waarop hij dat doet. Maranatha maakt deel uit van Zorggroep Sirjon welke naast ouderenzorg gehandicaptenzorg aanbiedt. Sirjon doet dit vanuit reformatorische identiteit. Sirjon kiest voor een strategische koers waarin verbinding met de cliënt, met elkaar en de omgeving centraal staat. Zie ook: sirjon.nl

- De kernwaarden gelijkwaardig, liefdevol, toegewijd en verantwoordelijkheid zijn vanzelfsprekend.
- Verantwoordelijk voor de kenmerkende warme en kwalitatieve manier van zorg en bedrijfsvoering.
- Hbo-geschoold in management/bedrijfskunde, ervaring als manager in de zorg.
- Benaderbare persoonlijkheid, netwerker, organisatie-sensitief, ondernemend, reformatorische gezindte.

Informatie: mr. Erik Traas, 06 22420742, referentienummer R2726

Kijk op beljonwesterterp.nl voor volledig functieprofiel en tijdsplanning

beljonwesterterp.nl

Eindhoven Enschede Groningen Heerenveen Utrecht Zwolle

Colofon

de Saambinder *Bewuste keuze*

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteuren: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers

ds. G.J. van Aalst
Perengaard 65, 3264 PB Nieuw-Beijerland
T 0186-576990
E givanaalst@kliksafe.nl

Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-51 35 97
E b.labee@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten en meditaties:

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening, Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Advertenties en familieberichten aan

Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblasterdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,40 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementenprijzen (bij vooruitbetaling):

voor Nederland: € 14,50 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober)

voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
*afwijkend tarief voor:
Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika

Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2E0
T 905 562 1331
E amberman47@gmail.com

Bezoek ook onze website
www.desaambinder.nl

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Voor niemand bang

WYCLIFFE IS NIET BANG OM VERHOORD TE WORDEN, EN SCHRIJFT VERDER AAN DE STELLINGEN VOOR DE KERKLEIDING.

Wycliffe recht zijn rug. Hij is niet bang. Hij vecht immers niet voor zichzelf. Hij vecht voor de eer van God en tot nut van de kerk. Hij kan niet langer aanzien dat zoveel mensen zich laten bedriegen. Zij vinden geen antwoorden op hun vragen, omdat ze de Bijbel niet kunnen lezen. Ze moeten maar geloven wat de geestelijken zeggen. Elke dag piekert hij erover op welke manier hij de mensen toch bekend kan maken met de Bijbelse boodschap ...

Wycliffe voelt de nood van de kerk als een zware last op zijn schouders. Bezorgd loopt hij naar het haardvuur om water te koken. Even later warmt hij zijn handen aan de hete kom. Gelukkig trekt de kramp wat weg uit zijn vingers. Met nieuwe moed gaat hij weer achter zijn bureau zitten. Graag wil hij vandaag de tweede helft van zijn stellingen afronden. Liefst nog vóór het donker wordt.

Tijdens het overlezen van het eerste deel knikt hij af en toe goedkeurend. Rustig volgen zijn ogen de regels. 'Ja, zo is het', knikt hij.

Dan schrijft hij ingespannen verder:

- *Nadat ik geschreven heb over de positie van de paus, wijs ik u op de macht van de Bijbel. U leert dat het Woord van God macht en gezag heeft, omdat de kerk haar dat geeft. Dat is een dwaling. De Bijbel heeft macht, omdat het een boek van God is.*
- *U leert dat de kerk een groep mensen is die onder leiding staat van geestelijken met een paus aan het hoofd. Daarin dwaalt u. De echte, ware Kerk is een groep uitverkoren mensen voor wie Jezus Christus Zijn bloed heeft vergoten. Hij is het Hoofd van de kerk. Niet de paus.*

Gereformeerd

'Kerkelijk weekbad van de Gereformeerde Gemeenten', staat op de voorkant van dit krantje. Gereformeerd, wat is dat?

De Synode van Dordrecht gaf uitgebreid antwoord in de Dordtse Leerregels. Je hoort het in de kerk, op catechisatie. Maar kun je ook zelf zeggen wat gereformeerd is? Deze kapstok kan je helpen. Gereformeerd in zeven zinnen.

1. **Het gezag van de Bijbel.** Dat is het absolute Woord van God. We geloven dat alles daarin 100% waar is. De Bijbel heeft het laatste woord. Ik moet buigen, want God zegt het.
2. **Onmacht van de mens.** Wie denkt dat de mens uit zichzelf kan geloven heeft het mis. Jij en ik zijn onbekwaam om het goede te doen, maar altijd juist geneigd tot het kwade.
3. **De vrijmacht van God.** God is niet verplicht om mij genade te geven. Niemand heeft die verdiend. Hij ontfermt Zich over wie Hij wil. Anders gezegd: Gods vrijmacht.
4. **Christus is algenoegzaam.** Ik kan de zaligheid niet verdienen, maar Christus kan die schenken uit genade. Hij alleen en anders geen.
5. **Het geloof verdient niets.** Door geloven kun je niets verdienen. Dat is voor God niet aangenaam. Wat is voor Hem dan wel aangenaam? De lege hand van een bedelaar. Die ontvangt genade.
6. **De kerk gehoorzaamt Christus.** In de kerk geldt niet: meeste stemmen gelden. Ook niet jouw of mijn mening. Alleen: wat zegt de Koning van de Kerk?
7. **Het levensdoel is Gods eer.** Je kunt eten, drinken, iets anders doen. Als alles wat je doet maar is tot Gods eer en niet voor eigen eer.

Kopieer het kader, knip hem uit als bladwijzer, bewaar hem in je Bijbeltje. Leer de vetgedrukte zinnestjes uit je hoofd en gebruik ze in gesprekken. Zo blijf je in het Bijbelse spoor.

Maar vooral, laat ze één zijn: leer én leven!

Leestip: 2 Petrus 1:16-21.

Ds. Labee over:

Gebeden rondom de Avondmaalstafel

Wat wordt er door de predikant gebeden voordat de Avondmaalstafel in gereedheid wordt gebracht? Wat is een gepast gebed voor de bediening van de tafel en bij het innemen van de plaats in de kerkbank? Hoe verhouden zich deze gebeden tot de formuliergebeden?

Formuliergebeden

Het zijn heel tere vragen die ons bereiken, maar we willen er toch iets over schrijven. Het liefst beginnen we dan met het laatste. De formuliergebeden hebben een grote betekenis bij het Heilig Avondmaal. Ons bijzonder rijke formulier laat voor het eerste gebed eigenlijk al weten wat de korte inhoud en het doel is van alle gebeden: 'Opdat wij dan dit alles mogen verkrijgen, laat ons onszelven voor God verootmoedigen, en Hem met waarachtig geloof om Zijn genade aanroepen'. Bezwaarde en verslagen harten zenden als het ware een smeekbede op naar de levende God. Bedelaars, die leerden dat ze rechteloos zijn, vragen ootmoedig om genade. Welke genade precies? '... Wij bidden U dat Gij in dit Avondmaal (waarin

wij oefenen de heerlijke gedachtenis van den bitteren dood van Uw lieven Zoon Jezus Christus) door Uw Heiligen Geest in onze harten wilt bewerken dat wij ons met waarachtig vertrouwen aan Uw Zoon Jezus Christus hoe langer hoe meer overgeven...' Het is dus eigenlijk het verlangen dat Gods Geest zó werkt in het hart, dat er gelovige overgave mag zijn aan de Zaligmaker. Als daar iets van mag worden ontvangen, zal er met vrucht Avondmaal worden gehouden. Er is wel gesproken over een achtvoudige vrucht: voeding, verlossing, waarheid, zekerheid, lijdzaamheid, toekomstverwachting, heerlijkmaking en volkomen zaligheid. Dan volgt in dit gebed het volledige 'Onze Vader' en de Apostolische geloofsbelijdenis ofwel de Twaalf Artikelen.

Aan het slot van het Avondmaalsformulier vinden we het dankgebed. Hierin wordt eerst gedankt voor de ontvangen genade en gebeden om voortgaande, oefenende genade. Als het recht ligt, menen we dat al onze persoonlijke gebeden - vóór en na de

eigenlijke Avondmaalsviering - afgeleid zijn en lijken op deze gebeden. In deze formuliergebeden is namelijk de kern van het leven van de ware bruidskerk vervat en het heimwee naar de Bruidegom. En uit beide gebeden leren we dat niet de disgenoot maar de Drie-enige God in het middelpunt staat...

Persoonlijke gebeden

Eigenlijk hebben we met het bovenstaande de vraag naar een 'passend', persoonlijk gebed al omschreven! Het is een korte verzuchting van een arme zondaar als het plekje aan de tafel des Heeren mag worden ingenomen: 'open mijn ogen om door de tekenen van brood en wijn te mogen zien op de borgtocht van de Middelaar'. Misschien zijn het maar enkele stamelende woorden: 'wees mij zondaar/zondares genadig'. Ook na de tekenen van Jezus' liefde voor Zijn bruidsgemeente is het goed om terug in de bank een kort gebed te bidden. We weten als dienaar van het Woord niet wat er dan wordt gebeden. Meest passend is het als in lijn met onze godvrezende opstellers gedankt en gebeden wordt. Terecht wees de vraagsteller er nog op dat Avondmaalgangers in grote gemeenten soms een heel stuk moeten lopen en het orgel alweer bijna 'zwijgt'. Laat (in deze eredienst ons gebed dan maar kort zijn, om ná de dienst thuis in de eenzaamheid de Heere te erkennen voor al Zijn weldaden aan een adams-kind bewezen.

Ambtelijke gebeden

Ten slotte de vraag naar het korte gebed van de predikant voor de Avondmaalstafel in gereedheid wordt gebracht. We weten niet precies wat onze medebroeders in de bediening dan zuchten. Wat kan het ambtelijk en persoonlijk soms stormen in het hart. Als ergens de 'vuile' handen die het 'heilige' brood en de 'heilige' drank gaan uitreiken doorleefd worden, is het wel hier. Meestentijds zal het stille gebed wel zijn of de Heere alle dingen met orde wil laten geschieden. Allermeest dat alles tot Gods eer en tot geloofsgemeenschap met de Zaligmaker door Gods Geest mag zijn. Of de Heere Zelf Tafelwacht wil zijn in het aanbrenge en afhouden en of het gebruikt mag worden voor onbekeerden. En als laatste bedelt ondergetekende altijd om ambtelijk met stichting te mogen dienen en ook persoonlijk te worden bediend uit het heiligdom.

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.